

WSA: Wyrok pozbawia stanowiska

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 01, wrzesień 2022 11:58

Gabriela Trocka

Odslony: 2706

WSA w Warszawie jednoznacznie orzekł, że włodarz miasta, będąc skazanym za umyślne przestępstwo z art. 231 § 2 k.k. w konsekwencji traci mandat wyborczy. Nie ma przy tym znaczenia, czy wójt (a tym samym burmistrz) otrzymał wyrok w zawieszeniu. Warunkowe zawieszenie kary pozbawienia wolności jest w świetle kodeksu karnego środkiem probacyjnym. Nie zmienia to faktu, że wyrok pozostaje wyrokiem skazującym, w którym rozstrzyga się o winie i sprawstwie. Taki rodzaj orzeczenia niesie za sobą konsekwencje skazania. Osoba popełniająca czyn zabroniony przez prawo karne, nie daje wystarczającej rękojmi wykonywania obowiązków publicznych.

W przedmiotowej sprawie Komisarz Wyborczy stwierdził wygaśnięcie mandatu Burmistrza Miasta i Gminy wskutek utraty prawa wybieralności w związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego. Burmistrza skazano z art. 231 § 2 k.k. tj. nadużycie władzy przez funkcjonariusza publicznego w celu uzyskania korzyści majątkowej. Były już włodarz miasta wniósł do WSA skargę. Wskazał, że Sąd uniewinnił go od popełnienia jednego z zarzucanych czynów, a ponadto orzeczona kara została warunkowo zawieszona na okres próby. Wskazał też, że zainicjowano procedurę wniesienia przez RPO kasacji nadzwyczajnej, jak również skierowano do Prezydenta RP prośbę o ułaskawienie. Skarżący podkreślał brak podstaw do wygaśnięcia mandatu, przede wszystkim z uwagi na warunkowe zawieszenie kary.

Sąd nie przychylił się do stanowiska skarżącego.

Zgodnie z art. 492 § 1 ust. 1 k.w, wygaśnięcie mandatu wójta następuje w skutek utraty prawa wybieralności lub braku tego prawa w dniu wyborów. Z kolei art. 11 § 2 k.w. stanowi, że prawa wybieralności nie ma osoba skazana prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe. W takim wypadku, wygaśnięcie mandatu wójta stwierdza komisarz wyborczy w drodze postanowienia w terminie 14 dni od wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu (art. 492 § 2a k.w.). Od postanowienia komisarza wyborczego zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia, którą wnosi się za pośrednictwem organu, stwierdzającego wygaszenie mandatu (art. 493 § 1 k.w.).

Przyjmuje się powszechnie, że osoby, które popełniły czyn zabroniony przez prawo karne, nie dają tej samej rękojmi wykonywania obowiązków publicznych, jak osoby, które nie popadły w konflikt z prawem karnym. Prawa wyborcze nie są prawami absolutnymi. W przypadku popełnienia przez osobę wybrana przestępstwa i skazania jej prawomocnym wyrokiem sądowym, pozbawienie jej mandatu jest działaniem odpowiadającym powadze sytuacji i chroni wyborców przed przedsięwzięciami jednostki niegodnej zaufania publicznego. Nie ma tu znaczenia poszanowanie oraz dotychczasowe nieposzlakowane zaufanie wyborców. (K 66/07).

Podjęcie przez skarżącego czynności zmierzających do weryfikacji w trybie nadzwyczajnym prawomocnego wyroku karnego w jego sprawie, jak też wystąpienie do Prezydenta RP o zastosowanie prawa łaski, nie zwalnia komisarza wyborczego z obowiązku wygaszenia mandatu osobie skazanej.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 stycznia 2017 r. II SA/Wa 2124/16